

Несмотря на то, что она помогает школе выполнять задания, способ её работы отличается от школьного обучения. Работу в ПО ведут члены ЧСМ и одновременно им помогают директор и учителя школы. Особенно классный учитель должен знать и помогать в работе вожатому отряда. Организация ПО еще постоянно ощущает недостаток в хорошо подготовленных вожатых, членах ЧСМ. Школе и пионерской организации в воспитательной работе оказывают помощь пионерские дома, станции юных техников, мичуриnceв и туристов, а также детские клубы.

Детские очаги оказывают помощь в воспитании, оказывают всю заботу детям, которые не могут быть воспитаны в семье. Государственные ученические очаги заботятся об учащейся молодежи в особых школах.

Каникулярные оздоровительные организации имеют задание дать возможность детям, особенно больших городов, воспользоваться пребыванием на лоне природы и использовать там на них воспитательное влияние в хорошо руководимом коллективе.

Высшее и внешкольное воспитание у нас сильно развито и вместе с обязательной воспитательно-просветительной работой школы помогает подготавливать сознательных членов социалистического общества.

ZA DALŠÍ ROZVOJ MIČURINSKÉHO HNUTIA NA NAŠICH ŠKOLÁCH PODĽA SOVIETSKÉHO VZORU

M. JURÍK, povereniec školstva, Bratislava

Nový školský zákon, ktorý je historickým medzníkom vo vývoji našej školy, zaväzuje nás, aby sme čím ďalej tým viac čerpali zo skúseností sovietskych učiteľov, aby sme tieto skúsenosti účelne uplatňovali v každodennej praxi, lebo toto je jediná cesta, ktorou sa priblížime k nášmu vzoru, k sovietskej škole.

Sovietská škola je dnes najpokrokovejšou školou na svete. Strana a vláda prejavujú nevšednú starostlivosť o problémy výchovy a vyučovania v sovietskych školách. Dôkazom toho je i zasadanie slávneho XIX. sjazdu KSSS, ktorý je dôležitým medzníkom v hospodárskom a kultúrnom rozvoji SSSR pri ceste od socializmu ku komunizmu. V smerniciach k piatemu päťročnému plánu rozvoja SSSR na roky 1951—1955 sjazd zabezpečil mohutný rozvoj priemyslu, dopravy a spojov, poľnohospodárstva, zdravotníctva, rast hmotného blahobytu a kultúrnej úrovne sovietskeho ľudu. Sovietska vláda uskutočňuje plánovité prechod od socializmu ku komunizmu v zmysle ekonomického zákona socializmu. J. V. Stalin v práci »Ekonómické problémy socializmu v SSSR« zistil, že v ekonomickom zákone socializmu ide o zabezpečenie materiálneho uspokojenia neustále rastúcich hmotných a kultúrnych potrieb celej spoločnosti nepretržitým rastom a zdokonaľovaním socialistickej výroby na základe najvyššej techniky. — Súdruh Stalin v svojej geniálnej práci ukazuje, že jednou z hlavných podmienok skutočného prechodu od socializmu ku komunizmu je nutnosť »dosiahnuť takého kultúrneho vzostupu spoločnosti, ktorý by zabezpečil všetkým členom spoločnosti všestranný rozvoj ich fyzických i duševných schopností, aby členovia spoločnosti mali možnosť nadobudnúť

vzdelanie dostačujúce k tomu, aby sa stali aktívnymi činiteľmi spoločenského vývoja, aby mali možnosť slobodne si voľiť povolanie a neboli na celý život pripútaní existujúcou deľbou práce k jednému povolaniu». Jedným z prostriedkov pre riešenie tohto úkolu podľa s. Stalina je zavedenie polytechnického vyučovania.

XIX. sjazd KSSS v svojich smerniciach zabezpečil polytechnické vyučovanie na Sovietskych školách a tým ďalej zvýšil socialistický výchovný význam všeobecnovzdelávacích škôl. Týmto boli vytvorené podmienky slobodnej voľby povolania pre žiakov, ktorí končia strednú školu.

Aj v oblasti poľnohospodárskej výroby prijal sjazd významné uznesenie. Podľa smerníc k piatemu päťročnému plánu sovietske hospodárstvo musí sa stať podstatne produktívnejším a kvalitnejším. Ešte viac sa rozšíri mechanizácia, elektrifikácia a chemizácia poľnohospodárstva. K dosiahnutiu stanoveného cieľa prispeje i zavedenie nových agronomických a zootecnických vymožeností, dosiahnutých na základe rozvoja mičurinskej biológie. Uskutočňovanie veľkého stalinského plánu pretvorenia prírody a sústavné zlepšovanie pôdy na základe teórie akademika Viľjamsa podstatne urýchli dosiahnutie vytýčeného cieľa.

Pri uskutočňovaní týchto smelých a krásnych plánov sovietskeho ľudu účinne pomáhajú i sovietske školy, sovietski pionieri, komsomolci a žiaci.

Žiaci sovietskych škôl oboznamujú sa s vedeckým základom celého poľnohospodárstva: s mičurinskou biológiou. Trvalé osvojenie základov morfológie a fyziológie rastlín a zvierat, a tiež princípov tvorčieho darwinizmu je najdôležitejším úkolom všeobecného i polytechnického vzdelania. Preto sa žiaci oboznamujú so šľachtením a ošetrovaním poľnohospodárskych rastlín a zvierat a s racionálnym organizovaním práce v kolchoze a sovchoze, aby sa takto pripravili pre voľbu povolania v poľnohospodárstve.

Pre ďalší rozvoj sovietskej biológie, pre výchovu vedeckých kádrov v duchu dialektického materializmu a pre budovanie komunizmu malo veľký význam zasadanie Leninovej všesväzovej akadémie poľnohospodárskych vied, ktoré bolo v Moskve od 31. júla do 7. augusta 1948. Na tomto zasadaní predniesol prezident akadémie T. D. Lysenko svoj významný referát »O situácii v biológii«. Význam tohoto zasadania je v tom, že jeho výsledkom bolo zavŕšenie dlhoročného boja v biológii a úplné víťazstvo materialistického, pokrokového, mičurinského smeru nad reakčnou idealistickou mendelovsko-morganovskou buržoáznou pavedou.

I. V. Mičurin svojím učením položil základy vedeckých metód pretvárania živých organizmov ako rastlinných tak i živočíšnych. Mičurinská biológia vyzbrojuje človeka k vedomému, aktívnemu pretváraniu živej prírody v záujme socialistickej spoločnosti. Uznesenia, prijaté na zasadaní Leninovej všesväzovej akadémie poľnohospodárskych vied, tvoria dnes základ biologického štúdia v sovietskej škole i tvorivej práce v krúžkoch mladých mičurincov. T. D. Lysenko zdôraznil význam práce mladých prírodovedcov pri zobecňovaní niektorých výsledkov ich činnosti. Práca mladých

mičurincov-biológov je jedným z hlavných činiteľov komunistickej výchovy detí. Činnosť v mičurinských krúžkoch pomáha rozširovať a obohatovať žiakov agrobilogickými vedomosťami a skúsenosťami socialistickej praxe pri socialistickej poľnohospodárskej výrobe. Činná účasť žiakov na skúmaní prírodných podmienok a bohatstva kraja pri pes'ovaní ras lín a chove zvierat dáva im možnosť využiť svoje vedomosti k socialistickému budovaniu a pomáha im vytvárať materialistický svetový názor. Mladí prírodovedci pri riešení rôznych úkolov používajú vedomosti z biológie a snažia sa objaviť niečo nové, čo je dosiaľ neznáme a usilujú sa zvýšiť úžitkovosť poľnohospodárskych rastlín.

Hnutia mladých prírodovedcov zúčastňujú sa dnes v SSSR milióny žiakov. Základnou formou organizácie mladých prírodovedcov sú krúžky. Žiaci počiatočnej školy združujú sa v krúžky všeobecno-vzdelávacie. Svoju činnosť zameriavajú na najjednoduchšie pozorovania vývoje rastlín, meteorologické pozorovania, praktické práce na školskom pozemku, vychádzky s cieľom zoznámiť sa s prírodou a domácim poľnohospodárstvom, pestovanie izbových rastlín v kútiku živej prírody v triede a niekedy tiež na chov hydiny, zajacov a pod. Členovia týchto krúžkov zúčastňujú sa aktívne tradičných dní a kampaní, ako je »Deň vtáctva«, »Deň lesa«, »Týždeň sadov«, školských poľnohospodárskych výstav atď.

Žiaci vyšších tried (stredného a vyššieho stupňa) organizovaní sú v krúžkoch botanikov, zoológov, pestiteľov-pokusníkov, včelárov, chovateľov hodvábnika dubového atď. Pri sedemročných a stredných školách organizujú sa krúžky, v ktorých sa združujú žiaci III. a IV. triedy, V. a VI. triedy, VIII. a IX. triedy. V každom z týchto krúžkov organizujú sa sekcie botanikov, ovocinárov, pestiteľov zeleniny a pod.

V niektorých školách zriaďuje sa len jeden krúžok, v ktorom pracujú žiaci celej školy, ktorí sa zaujímajú o prírodu. Práca v týchto krúžkoch nie je vyhovujúca ani po didaktickej, ani po výchovnej stránke, lebo ako vzdelanie, tak i záujmy žiakov sú rôznorodé.

V krúžku mladých mičurincov pracuje 15—20 žiakov. Keď sa prihlási viac žiakov, vytvorí sa viac krúžkov. Krúžky sa dopĺňujú obyčajne v jeseni na začiatku školského roku, alebo cez zimné prázdniny poiatkom občianskeho roku. Vedúcim krúžku býva spravidla učiteľ-prírodovedec, ktorý podľa povahy krúžku a záujmu žiakov v súlade s osnovami vypracuje plán práce krúžku. Pracovná náplň krúžkov býva veľmi rozmanitá: vychádzky do prírody, pozorovanie prírody, založenie sadu pri škole, pri detskom domove, vysádzanie a pestovanie rôznych druhov rastlín, ochrana mladých sadeníc, najmä stromkov, vysádzanie alejí a parkov, aktívna účasť na »Týždni sadov«, chov zvierat, návšteva vzorného kolchozu, beseda učiteľa so žiakmi, používanie kníh pri riešení určitého problému, zostavenie zbierok, herbárov a iných učebných pomôcok pre školu z nazbieraného materiálu, organizácia slávností, vydávanie časopisov, obecno-prospešné práce, ako založenie sadu alebo parku v obci, na kolchoze, v meste, pestiteľské a šľachtiteľské práce, pomoc domácejmu kolchozu atď.

Praktická činnosť žiakov na školskom pozemku, v prírode alebo v kútku živej prírody v triede nadväzuje na teoretické vedomosti žiakov získané štúdiom biológie.

Úlohu mičurinských krúžkov je vychovať početné kádre vedcov a praktikov-mičurincov, budúcich pretvárateľov prírody. Ivan Vladimirovič Mičurin zanechal svojim nasledovníkom bohaté dedičstvo. Za svoj plodný život vypesoval viac ako 300 nových rastlinných odrôd. Celý jeho život bol vernou službou ľudu a vlasti. Jeho nasledovníci pracujú dnes vo vedecko-výskumných ústavoch, v laboratoriách, na poliach kolchozov a sovchozov. Mladí prírodovedci-mičurinci učia sa od pokrokových učencov, agronómov, kochozníkov-mičurincov pretvárať prírodu po mičurinsky, zokonaľovať rastliny, získavať bohaté urody, osvojovať si vedecké zariadenia a mičurinské metódy práce.

Sovietski ľudia pracujú obetavo na tom, aby urobili svoju mohutnú vlasť ešte krajšou a veselšou, ešte bohatšou. V tejto práci majú významnú účasť sovietski žiaci, mladí prírodovedci. Tito svojou prácou pomáhajú dospelým zaplnovať zelenou mestá, robotnícke dediny a osady. Pod vedením Komunistickej strany Sovietskeho zväzu a UV Leninského komsomolu s veľkou láskou a energiou premieňajú komsomolci, pionieri a žiaci svoju milovanú vlasť na kvitnúci sad.

Akých výsledkov dosiahli v práci mladí prírodovedci-mičurinci, vidíme z týchto niekoľkých správ: Účastníci prvého Vsesväzového zletu mladých mičurincov-ovocinárov, ktorý bol v marci r. 1948 vo Vladimire, zasadili v r. 1947 viac ako 10 miliónov ovocných stromov a krikov. Zhotovili a zaviesli v tradičný »Deň vtáctva« asi 300.000 vtačích budok. G. Pavliková, delegátka Druhého všesväzového zletu mladých ovocinárov, ktorý bol v r. 1949 v Mičurinsku, v rodnom meste učenca I. V. Mičurina, za Ukrajinskú SSR v svojej správe uviedla, že pionieri a žiaci Ukrajiny v r. 1948 zasadili vlastnými rukami vedno 6,560.318 stromov a krikov. — »Každý pionier musí zasadiť najmenej jeden strom!« — takýmto heslom privítala pionierska organizácia Ukrajiny jar 1948. Jusufi Šara, členka krúžku mladých ovocinárov, delegátka Druhého všesväzového zletu mladých ovocinárov za Tadžickú SSR, v svojej správe pred účastníkmi zletu medzi iným povedala: »Pionieri Tadžikistanu, ako aj všetky deti Sovietskeho zväzu, ľúbia svoju vlasť a pomáhajú starším premieňať ju na kvitnúci sad. Už dávno pred vyhlásením Vsesväzovej súťaže mladých ovocinárov začali pionieri našej republiky sadiť stromy. Vyše polovice všetkých stromov v meste Stalinabade, v našom meste-sade, zasadili a vypestovali žiaci tamojších škôl. A keď bola vyhlásená všesväzová súťaž, tu tisíce pionierov a žiakov sa pustili do ozelenovania svojej republiky. Sadili stromy v kolchozných sadoch, popri okrajoch ciest, po uliciach miest, okolo škôl a svojich domovov. — Za roky 1947—1948 pionieri a žiaci vlastnými silami vypestovali a zasadili 250.031 stromov. Len na jar tohto roku (1949) zasadili žiaci 62.000 stromov, z toho 38.600 ovocných. Ešte aj v ťažkých pod-

mienkach na vysokom horstve Pamíre pionieri vysadili a vypestovali 4500 ovocných a 10.000 ozdobných stromov.»

Mladí prírodovedci mesta Mičurinska a mičurinského okresu, riadiac sa radoú Ivana Vladimíroviča Mičurina: »Každej škole patrí vlastný ovocný sad, vlastný pokusný pozemok«, prijali nasledovné záväzky:

1. Na jar založiť na školskom pozemku každej školy ovocný sad a kvetinovú záhradu, a to vlastným úsilím žiakov.

2. Každý žiak zasadí na mestskom námestí, v kolchoze, sovchoze alebo doma vo vlastnej záhrade najmenej 3 ovocné stromy a 10 jahodových kríkov.

3. Zabezpečíme vysadeným rastlinám čo najlepšiu agrotechnickú opateru.

4. Založíme pri každej škole vlastné škôlky ovocných, jahodníkových a ozdobných sadeníc.

Delegáti tohto okresu hovorili na zlete o plnení týchto záväzkov a o dosiahnutých úspechoch.

Významné úspechy dosiahli napr. mladí prírodovedci školy č. 10 pri pokusoch s pestovaním hodvábnika. Vajíčka dostali z Ústrednej stanice mladých prírodovedcov, na kŕmenie použili dubové lístie. Takto získali veľké množstvo zámotkov. — Mladá prírodovedkyňa Zina Lebedevová, žiačka 50. školy, starostlivou a dôvtipnou opaterou vypestovala na hriadkach pokusného pozemku výborné sorty dyne »kolchozná lastovička« a »stoks«. Mladá prírodovedkyňa Dina Poľakovová a iné vypestovali na svojich hriadkach južné kultúry, ako cirok, bažru, kanátnik, arachis. Iní mladí prírodovedci začali pokusy s rozličnými termínmi sadenia zemiakov podľa Trofima Denisoviča Lysenku.

Delegáti všetkých sväzových republík v svojich správach hovorili o krásnych úspechoch mladých prírodovedcov-mičurincov, dosiahnutých v posledných rokoch. Svedčí to o nevšednom záujme sovietskych žiakov o prírodné vedy, najmä o mičurinskú biológiu zvierat a rastlín. Mladí prírodovedci-pokusníci hrdo sa nazývajú mičurincami, čím zdôrazňujú zameranie svojej práce. Do krúžkov sa hlásia dobrovoľne, s pevným predsavzatím usilovne v krúžku pracovať, učiť sa a výsledky svojej práce zverejňovať. Na svoju prácu sú hrdí, lebo vedia, že svojimi úspechmi v učení a v práci najlepšie sa zavďačia svojej vlasti.

Mičurinské krúžky v Sovietskom sväze majú už dnes dobrú tradíciu a plnia s úspechom svoje dôležité úlohy. Ich skúsenosti ukazujú našim krúžkom cestu do ďalšej práce. Mičurinské hnutie razí si úspešne cestu do našich škôl. Aj u nás pracujú už tisíce mladých prírodovedcov v mičurinských krúžkoch, kde sa oboznamujú s problémami mičurinskej agrobiológie a učia sa kolektívne hospodáriť. Aj naši mladí mičurinci využívajú pestiteľské práce na to, aby poznali život rastlín, podmienky ich zdarného vývoja, podmienky vysokých výnosov, a svoje vedomosti využívajú na plánovité zlepšenie rastlín, na vypestovanie lepších sort a rekordných kusov.

Školská správa je si vedomá významu mičurinského hnutia a polytechnickej výchovy na našich školách. Preto v snahe rozšíriť a prehĺbiť mičurinské hnutie na našich školách, vypisuje aj v tomto školskom roku súťaž mladých mičurincov, ktorá im umožňuje uplatniť a rozvinúť prírodovedecké poznatky v praxi.

Význam mičurinského hnutia na našich školách bol zdôraznený i na celoslovenskej konferencii o polytechnickej výchove v Bratislave, ktorú zvolalo Poverenie školstva a Vysoká škola pedagogická v snahe zabezpečiť plnenie úloh, vyplývajúcich z uznesenia X. sjazdu KSČ o postupnom zavádzaní polytechnickej výchovy na našich školách.

Boli to záujmové krúžky, najmä mičurinské, ktoré prvé začali v praxi uplatňovať zásady polytechnickej výchovy.

Záujmové krúžky sme začali zriaďovať na našich školách po odhlasovaní školského zákona z roku 1948. Najúspešnejšiu činnosť vyvíjali krúžky mladých biológov-mičurincov, ktoré mali najlepšie materiálne predpoklady v školských záhradách, pokusných a mičurinských pozemkoch. V nich je práca najrozmanitejšia a veľmi zaujímavá. Po prekonaní začiatkových ťažkostí pracujú už mnohé mičurinské krúžky s dobrými výsledkami v súlade s opatreniami našej strany a vlády v oblasti poľnohospodárskej výroby.

Uvádžam niekoľko príkladov o tom, ako pracujú naše mičurinské krúžky a aké sú výsledky ich práce:

Dobre pracuje mičurinský krúžok pri Osemročnej strednej škole v Raďošinej, okres Topoľčany. Zameriava sa na pestovanie pšenice, rajčiakov, podzemnice olejnej, sóje, čumízy a pod. Krížením vypestoval 6 druhov rajčiakov. Členovia krúžku sledovali pri pšenici výsledky prihnojovania. Vypestovali viac druhov chryzantém, ktoré odpredali a za získané peniaze si kúpili akvárium. Letnou výsadbou vypestovali zo semena zemiaky. Vzbudili záujem verejnosti o teplomilné rastliny ako bavlík a podzemnicu olejnatú. Žiaci pomáhajú pracovať v JRD a navštevujú zimnú poľnohospodársku školu.

Mladí mičurinci pri Osemročnej strednej škole s vyučovacím jazykom maďarským v Podunajských Biskupiciach dosahujú pekné výsledky v pestovaní ovocných stromov. Odpredajom ovocia v minulom roku získali 3000 Kčs, za ktoré si kúpili potrebné náradie do krúžku a iné pomôcky. Okrem toho prevádzali pokusy s krížením kukurice, s pestovaním zeleniny a zemiakov. Jednotné roľnícke družstvo poskytuje krúžku účinnú pomoc. Darovalo im rôzne semená, hnojivá, zoralo im pôdu a pod. Ľudová správa podporila krúžok čiastkou 1000 Kčs. Aj rodičia sa zaujímajú o činnosť krúžku a podporujú snaženie členov krúžku aj celej školy. Okrem práce v záhrade vytvárajú výskumné skupinky, ktoré za pomoci primitívnych učebných pomôcok prevádzajú laboratórne práce, ktoré tesne naväzujú na učivo. Do pôdohospodárskych škôl získal krúžok 18 žiakov.

Mičurinský krúžok pri Osemročnej strednej škole v Soli, okres Vranov, zameriaval svoju činnosť na pestovanie obilia, zeleniny, čumízy a teplo-

milných rastlín: bavlníku, ricinusu a ľúfy európskej. V krajskej súťaži obsadil krúžok 1. miesto. Mičurinci pri Osemročnej strednej škole v Spišskom Hrbove robia pokusy s pestovaním kukurice v podmienkach severného Slovenska. Mičurinci Osemročnej strednej školy v Brezovej pod Bradlom, okres Myjava, pestovali zemiaky štvorcovohniezovou výsadbou. Skoré druhy predklíčovali. Pokusnícky pestovali zeleninu, vetevnatú pšenicu a kukuricu. Mičurinci Osemročnej strednej školy v Zemianskom Lieskovom, okres Trenčín, každoročne pestujú niekoľko tisíc kusov skorej zeleniny pre JRD. Mičurinský krúžok pri Osemročnej strednej škole v Slovenskom Pravne na pokusnom pozemku vysadil 6000 kusov moruše bielej, z čoho sa im prijalo 5600 kusov. Vedúci mičurinského krúžku na Osemročnej strednej škole v Bučanoch, okres Hlohovec, naučil všetkých žiakov na škole štepiť a očkovať. Mladí mičurinci pri Osemročnej strednej škole vo Voderadoch, okres Trnava, špecializovali sa na pestovanie olejnatých rastlín: sóje, slnečnice a saflóru. Mladí mičurinci previedli záslužnú prácu pri náboře do poľnohospodárstva. Presvedčili svojich druhov, ktorí skončili školskú povinnosť, že treba pomôcť poľnohospodárstvu a zapojiť sa priamo do práce. Výsledkom presvedčovania bolo, že 50% žiakov, ktorí skončili povinnú školskú dochádzku, zostalo pracovať na tamomšom JRD alebo sa prihlásilo do poľnohospodárskych škôl a učilišť.

Aj na tých školách, kde mladí mičurinci nemajú ešte vytvorené všetky podmienky pre rozvinutie mičurinského hnutia, práca nezaostáva. Iniciatívnosť a vynaliezavosť vedúcich mičurinských krúžkov vie zaktivizovať do práce mnohých žiakov. Napr. žiaci Osemročnej strednej školy v Suchej nad Parnou, okres Trnava, v jednom krúžku zamerali sa na pestovanie okrasných rastlín. Vypestovali 3 druhy oleandrov. Druhý krúžok pestoval zeleninu, ktorú spotrebovali v školskej jedálni. Podobne v Lipníku, okres Stará Ľubovňa, kde občania poznali len kŕmnu kapustu, ktorú dosiaľ pestovali, mladí mičurinci dokázali vypestovať hlávkovú kapustu, čím ukázali rodičom, že aj v tomto hŕnatom a studenom kraji je možné pestovať kvalitnú zeleninu.

Významným medzníkom pre ďalší rozvoj mičurinského hnutia u nás bola II. celoštátna prehliadka prác mladých pestovateľov-mičurincov, ktorá nám ukázala, že už mnohé školy, učitelia a žiaci — mladí prírodovedci — pochopili význam mičurinských krúžkov a pracujú podľa vzoru sovietskych mičurincov, čo bolo vidieť z dosiahnutých úspechov.

V rámci celoštátnej súťaže mladých mičurincov ústredná komisia hodnotila ako veľmi dobré tieto slovenské mičurinské krúžky: Mičurinský krúžok pri Osemročnej strednej škole v Studienke, kraj Bratislava, bol odmenený I. cenou za pokusy s pestovaním zemiakov, saflóru, čumízy a za úspešný nábor mladých pracovníkov do poľnohospodárstva. Mičurinský krúžok pri Pedagogickej škole v Žiline bol odmenený za vzorne prevedené fenologické pozorovanie, za pestovanie ovocných stromov, zeleniny pre internát a za vzornú prípravu budúcich učiteľov-mičurincov. Mičurinský krúžok pri Osemročnej strednej škole v Spišskom Hrbove bol odmenený za

zrovnávacie pokusy so zemiakmi, s trávami a za chovateľské pokusy s králikmi a morčatmi. Ďalších sedem krúžkov bolo odmenených cenami II. stupňa. Medzi nimi je tiež spomínaný krúžok v Brezovej pod Bradlom a krúžok pri Osemročnej strednej škole v Hrabušiciach, kraj Košice, ktorý bol odmenený za úspešný chov hodvábnika morušového, ku ktorému zariadenie vyrobili si členovia krúžku.

II. celoštátna prehliadka ukázala, že práca mladých mičurincov je mnohotvárna, pritom však vždy tematicky aktuálna, zameriavajúca sa čím ďalej tým viac na zvýšenie našej poľnohospodárskej výroby. Mičurinské krúžky pestujú u mladých pestovateľov lásku k poľnohospodárskej práci. Skúsenosti ukazujú, že mnohí mladí mičurinci po skončení povinnej školskej dochádzky odchádzajú dobre pripravení do práce na úseku poľnohospodárstva.

Úspechy mičurinských krúžkov sú mnohokrát dosahované v úzkej spolupráci s jednotnými roľníckymi družstvami, ktoré v mnohých prípadoch poskytujú im pokusné polia, pomoc pri obrábaní pozemkov, semená, hnojivá a pod. Mičurinci zas ukazujú členom JRD najmodernejšie agrotechnické pokusy, ako krížovú sejbú, štvorcovohniezдовú výsadbu s predklíčením, umelé opeľovanie, doopeľovanie, kríženie, pokusy s pestovaním nových druhov zeleniny, obilovín, najmä pšenice, teplomilných rastlín, pokusy so šľachtením ovocných stromov atď. Mnohí mladí pestovatelia dosahujú na svojich pozemkoch vysoké výnosy pri zlepšenej kvalite. Svoje skúsenosti odovzdávajú jednotným roľníckym družstvám a tak zúčastňujú sa aktívne pri plnení smerníc z X. sjazdu KSČ o podstatnom zvýšení poľnohospodárskej výroby.

Niektoré mičurinské krúžky dosahujú svoje vynikajúce úspechy vďaka úspešnej spolupráci s blízkymi výskumnými poľnohospodárskymi a inými ústavmi. Napr. mičurinský krúžok v Radošinej, okres Topoľčany, spolupracuje s tamojším Krajským výskumným ústavom poľnohospodárskym. Krúžok pri Osemročnej strednej škole v Zvolenskej Slatine spolupracuje s výskumným ústavom poľnohospodárskym v Pstruži, krúžok pri Národnej škole v Čerenčanoch, okr. Rim. Sobota, s výskumnou stanicou zeleninárskou, krúžok pri Osemročnej strednej škole v Bučanoch, okr. Hlohovec, s výskumnou a šľachtiteľskou stanicou zeleninárskou, mičurinský krúžok pri Osemročnej strednej škole v Cíferi, okres Trnava, s Ústavom fyziológie a biológie rastlín v Bratislave, ktorý prevzal nad týmto krúžkom patronát. Niektoré mičurinské krúžky spolupracujú s ústavmi Slovenskej akadémie vied, s Československými štátnymi majetkami a pod. Práca týchto krúžkov pokračuje na vedeckom podklade, úspešne a cieľavedome sa rozvíja a dvíha úroveň krúžku i celej školy.

Mičurinské krúžky majú i veľký výchovný význam. Prácou v krúžku poznávajú žiaci prírodu ako zdroj, z ktorého uspokojujeme svoje existenčné potreby a získavajú poznatky o metódach, ktorými človek mení prírodu.

Mičurinské krúžky vychovávajú u žiakov nový pomer k telesnej práci a rozvíjajú rad vlastností ako: presnosť, spoľahlivosť, chuť k práci, zodpo-

vednosť, vzťah k verejnému vlastníctvu, brannosť a iné, ktoré se uplatnia v každom povolani. Prehĺbenie vedomostí z biológie, ako aj samotná účasť na praktických pestovateľských a šľachtiteľských prácach formuje materialistický svetový názor žiakov. Poznávanie prírodných krás rodného kraja, aktívna účasť na pretváraní prírody (zakladanie parkov, sádov, zlepšovanie pôdy atď.) vychováva z mladých biológov uvedomelých vlastencov, nových členov socialistickej spoločnosti. V mičurinských krúžkoch tvoria sa uvedomelé kolektívy, ktoré dobrovoľnou pracovnou disciplínou vychovávajú žiakov ku kladnému pomeru k práci. Mičurinské krúžky vychovávajú žiakov pre praktické povolania v poľnohospodárstve. Vychovávajú budúcich pretvárateľov živej prírody, tvorcov nových, dokonalejších druhov šľachtených rastlín a plemien hospodárskych zvierat. Rozvíjaním výchovy rozumovej, polytechnickej, telesnej, mravnej a estetickej prispievajú mičurinské krúžky k vytvoreniu nových typov ľudí, budovateľov slobodnej socialistickej a komunistickej spoločnosti.

Popri výchovnom význame rovnocenný je i vzdelávací význam mičurinských krúžkov. Pri práci v krúžkoch zúžitkujú sa poznatky o živote rastlín i zvierat, poznatky chemické i fyzikálne, ktoré žiaci získali pri vyučovaní, a naopak vo vyučovaní využívajú skúsenosti získané z práce v krúžkoch. Členovia krúžkov zoznamujú sa tiež s vynikajúcimi pracovníkmi, šľachtiteľmi a vedcami z odboru rastlinnej a živočíšnej produkcie. Žiaci, ktorí pracujú v krúžkoch, majú nielen viac prírodovedných znalostí ako ostatní žiaci, ale i kvalita ich poznatkov je vyššia. Ich poznatky sú konkrétne, jasné a veľmi trvalé. Členovia mičurinských krúžkov nenechávajú si nadobudnuté poznatky pre seba. Svojimi poznatkami prispievajú k zvýšeniu úrovne vyučovania biológie. Nástenkami, výstavkami, besedami a pod. obohacujú prírodopisné poznatky iných žiakov.

Práca v mičurinských krúžkoch poskytuje nám všetky možnosti pre rozvoj polytechnického vzdelania členov krúžkov. V mičurinských krúžkoch je najviac príležitostí 1. k spojovaniu teórie s praxou a praxe s teóriou, 2. k vytváraniu užitočných pracovných zručností a návykov, 3. k aktivovaniu žiakov pre zamestnania v odbore poľnohospodárskej výroby.

Významnou súčasťou mičurinských krúžkov je zapojenie členov do budovateľského úsilia v socialistickej sektore poľnohospodárskej výroby. Členovia krúžkov v SSSR sledujú celoročné práce na kolchoze alebo sochoze a aktívne sa zúčastňujú poľných prác vo forme brigád. Na svoje schôdzky povolávajú členov kolchozů, poriadajú besiedky pre širokú verejnosť, pre rodičov a pod. Výsledky svojej práce zaznamenávajú si v denníkoch a záznamoch. O svojej práci píšú listy rodičom, známym, školárni a články do časopisov. Výsledky svojich prác zverejňujú na výstavkách.

Skúsenosti nám potvrdzujú, že úspech mičurinského krúžku je závislý v prvom rade od schopného vedúceho, ktorý má odborné vedomosti, ktorý je iniciatívny, venuje sa práci v krúžku nezištne, často na úkor svojho voľného času a ktorý vie vzbudiť u žiakov lásku a nadšenie pre tvorivú prácu v mičurinskom krúžku. Druhým predpokladom úspešnej činnosti

krúžku sú materiálne podmienky. Krúžok musí mať pozemok a zabezpečené finančné prostriedky, ako aj najnutnejšie učebné pomôcky. Ďalšou podmienkou je, aby krúžok mal vypracovaný celoročný plán a to hneď na začiatku školského roku. Plán musí byť reálny a má byť vypracovaný s ohľadom na technické a materiálne možnosti krúžku. Nesmie sa pri tom zabúdať na prístupnosť učiva. Pokusy, ktoré nezaručujú dostatočný úspech, odrádzajú od práce. Činnosť krúžku netreba hneď na začiatku zamerať na pestovanie napr. podzemnice olejnej, ríčiňusu, koksagyzu a iných teplo milných rastlín, nakoľko tieto práce zapadajú do vrcholnej činnosti krúžku. Na tieto práce musí byť pripravený nielen vedúci, ale i všetci členovia krúžku. Pri praktických prácach v záhrade a na pozemku nesmieme členov krúžku preťažovať telesnou prácou (nosenie vody, rýľovanie vo väčšom rozsahu a pod.), ale hľadiť využiť technické vymoženosti: vodovod, polievacie zariadenie, obrobenie pôdy v spolupráci s JRD a STS a pod.

Dôležité je, aby vedúci krúžku pravidelne sledoval činnosť tých členov krúžku, ktorí boli poverení rôznymi funkciami, aby navykal všetkých členov na prísnu pracovnú disciplínu, kontroloval účasť a zverenú prácu.

Veľmi dobré služby robí členom krúžku malá meteorologická stanica, ktorú si môžu žiaci spraviť sami. Sústavné pozorovania pomôžu im najmä pri skúmaní a pestovaní rastlín.

Pri práci s pôdou nesmieme zabúdať na nevyhnutné hygienické opatrenia, nakoľko v pôde nachodia sa bakteriologické zárodky rôznych chorôb.

Toto je len niekoľko stručných pokynov pre prácu v mičurinskom krúžku. Podrobnejšie pokyny, návody a úlohy obsahujú rôzne príručky o práci mladých mičurincov, najmä preklady zo sovietskej literatúry.

Pri budovaní socialistickej školy čím ďalej tým viac vystupuje do popredia význam prírodných vied. V týchto vedách nemôžeme dosiahnuť hlboké a trvalé vedomosti bez uplatnenia teórie v praxi. Prírodovedeckú prax v plnej miere rozvíjajú mičurinské krúžky. Na mičurinské krúžky musíme sa dnes dívať ako na organickú súčasť našich školských, výchovných a vzdelávacích zariadení. Práca v nich musí byť v súlade s výchovným zameraním našej všeobecnovzdelávacej školy.

Práci našich mladých mičurincov nevenovali sme dosiaľ patričnú pozornosť. Smernice o zriaďovaní mičurinských krúžkov, o prideľovaní pokusných pozemkov školám a iné sme dostatočne nekontrolovali. Práve teraz, keď u nás v zmysle smerníc z X. sjazdu KSČ vystupuje do popredia otázka zvýšenia poľnohospodárskej a živočíšnej výroby, práca v mičurinských krúžkoch zaslúži si väčšej pozornosti nielen školskej správy, ale širokej verejnosti. Celá naša vlasť, všetky naše dediny a mestá žijú dnes v znamení príprav na dôstojné oslavenie 10. výročia oslobodenia. Na základe výzvy Sboru povereníkov rozvíja sa masové hnutie za okrášlenie vzhľadom našich miest a dedín k tomuto výročiu. Skrášlením parkov, sádov, záhrad, ulíc a voľných priestranstiev naši občania prejavia lásku k svojej vlasti a vďaku našej osloboditeľke Sovietskej armáde.

Do tejto akcie zapájajú sa iniciatívne i mladí pestovatelia-mičurinci,

ktorí svojou aktívnou účasťou pomôžu skrášliť vzhľad svojej obce, školy a okolia. Už dnes si dávajú mnohí mladí mičurinci záväzky, že vysadia voľné priestranstvá stromami, zriadia kvetinové záhony, vyčistia okolie školy atď. Poverenie školstva, vychádzajúc z tejto iniciatívy našich škôl, vyhlasuje v rámci celonárodnej súťaže celoslovenskú súťaž o najlepší vzhľad školy a jej okolia, o najvšestrannejšiu účasť mládeže pri úprave a zveľaďovaní miest a obcí k 10. výročiu oslobodenia. Účasť mladých mičurincov v tejto súťaži bude určite veľkým prínosom pri ozeleňovaní našich miest a dedín a pri premieňaní našej vlasti na kvitnúci sad podľa vzoru sovietskych mičurincov.

Pre ďalší a úspešnejší rozvoj mičurinského hnutia na našich školách okrem zvýšenej starostlivosti školskej správy sa žiada užšia spolupráca škôl s národnými výbormi, jednotnými roľníckymi družstvami a rôznymi výskumnými stanicami a vedeckými inštitúciami. V Sovietskom sväze poprední vedci sledujú počínanie mladých mičurincov, usmerňujú ich prácu a určujú pre nich úlohy. Mičurinské hnutie na našich školách musí sa stať masovým hnutím. Na prácu v mičurinských krúžkoch nesmieme sa dívať ako na zábavu žiakov. Práca v mičurinských krúžkoch je práca drobná, tvorivá, kolektívna, ktorú vykonávajú mladí ľudia, budúci výskumníci, šľachtitelia, novátori a pretváratelia živej prírody.

Literatúra:

1. Mladí mičurinci, vyd. Smena, Bratislava, 1952.
2. Mičurinské kroužky na sovětských školách, Praha, Dědictví Komen-ského, Státní pedagogické nakladatelství, 1951.
3. Mičurinské kroužky na národních a středních školách, Státní pedago-gické nakladatelství, Praha, 1952.
4. Prof. Dr Jiřina Popelová-Otáhalová: »K otázce výchovy k socialistické-mu vlastenectvu v přírodných vědách« — Sborník vybraných článkov z časopisu Přírodní vědy ve škole, I. díl, vydalo Slov. pedagog. nakladatel'stvo, Bratislava, 1953.
5. J. V. Stalin: »Ekonómické problémy socializmu v SSSR.«
6. Akademik T. D. Lysenko: O stave v biológii, Tatran, Bratislava, 1952.
7. S. G. Šapovalenko: »O polytechnickom vyučovaní na střední všeobecně vzdělávací škole.« Sovětská věda, Pedagogika-psychologie, roč. III., čís. 3, 1953.
8. O úkolech školy v souvislosti s usnesením XIX. sjezdu Komunistické strany Sovětského svazu. — Sovětská věda, Pedagogika-psychologie, roč. III., č. 2, 1953.
9. I. V. Mičurin: »Výsledky šest'desiatročnéj práce«, Oráč, Bratislava, 1952.

ЗА ДАЛЬНЕЙШЕЕ РАЗВИТИЕ МИЧУРИНСКОГО ДВИЖЕНИЯ В НАШИХ ШКОЛАХ ПО СОВЕТСКОМУ ПРИМЕРУ

М. Юрик, Братислава

Исторический XIX съезд КПСС, который является важным этапом экономического и культурного развития СССР, на основе гениального труда И. В. Сталина: »Экономические проблемы социализма в СССР», обеспечил всецело развитие

политехнического обучения в советских школах и тем самым более повысил значение социалистического воспитания общеобразовательной школы.

Советский народ согласно директив XIX съезда осуществляет важные постановления съезда в области земледельческой продукции как в смысле улучшения качества, так и повышения производительности земледельческих продуктов.

Ценными помощниками в деле осуществления смелых планов советского народа являются советские пионеры, комсомольцы и ученики. Особенно больших успехов достигли юные биологи-мичуринцы, организованные в мичуринских кружках. Они работают по методу великого учёного Ивана Владимировича Мичурина. В своей работе они руководствуются решениями, принятыми на заседании Ленинской Всесоюзной академии земледельческих наук в 1948 г. в Москве, на котором Т. Д. Лысенко прочёл свой известный доклад «О положении в биологии».

Советские юные мичуринцы, помимо выращивания растений, ухода за домашними животными и деятельного участия в исследовании природных условий и богатств края, обогащаются агробиологическими познаниями и опытом социалистического труда и свои знания применяют в строительстве своей родины. Они помогают повышать прибыльность земледельческих культур и домашних животных, помогают взрослым озеленять города, чтобы сделать свою родину ещё более красивой и богатой.

Зачинателями политехнического воспитания в наших школах являются также мичуринские кружки, которые по образцу советских мичуринских кружков всесторонне развивают природоведческую практику. Мичуринские кружки воспитывают будущих преобразователей живой природы, творцов новых, более совершенных сортов земледельческих культур и домашних животных. Мичуринские кружки имеют большую возможность помочь нашим земледельческим кооперативам и отдельным неорганизованным земледельцам выполнить решение правительства о существенном повышении земледельческой и животноводческой продукции в ближайшие два-три года.

Много наших кружков уже достигло прекрасных успехов благодаря сотрудничеству с Едиными земледельческими кооперативами (= ИЗД), с исследовательскими земледельческими учреждениями, с чехословацкими государственными хозяйствами и др. Юные мичуринцы свои знания сообщают членам ИЗД. Мичуринцы знакомят членов ИЗД с результатами и методом последних агротехнических опытов, как например, с перекрёстным посевом, квадратно-гнездовой посадкой с проращиванием, с искусственным опылением, скрещиванием, опытами выращивания новых сортов и др.

Мичуринские кружки воспитывают у учеников новое отношение к физическому труду и способствуют развитию ряда особых свойств, а именно: точности, верности, любви к труду, ответственности, бережливости общественной собственности, храбрости и др., которые необходимы в каждой профессии.

С нынешним развитием мичуринского движения в наших школах мы еще не можем быть спокойными. Борьбу за повышение уровня воспитания и обучения мы не выиграем и нашему земледелию мы не поможем, если вопросами политехнического воспитания, вопросами улучшения обучения естественным наукам и проблемами мичуринского движения будут заниматься только некоторые школы. Мичуринское движение должно стать движением массовым. На мичуринские кружки мы должны сегодня смотреть как на органическую часть наших школьных, воспитательных и образовательных мероприятий. Работа в этих кружках требует большего внимания не только со стороны школьных организаций, но и со стороны широкой общественности.